

En workshop om att arbeta i ämnesintegrerade projekt

Exempel från Globala Gymnasiet, Stockholm

karolina.sandahl@stockholm.se
www.globalagymnasiet.se

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

Hur tänker du kring skillnaden mellan att undervisa **om** eller **för** en hållbar utveckling?

Vilka möjligheter och hinder ser du för att arbeta ämnesintegrerat?

Hur kan olika skolämnen bidra?

Vilka är vi?

Kommunal skola, ca 700 elever,
startade 2004

3 nationella program:

Estetiska programmet

Naturvetenskapliga programmet

Samhällsvetenskapliga programmet

Språkin introduktionsprogrammet

Vision om livslångt lärande

Några elevröster

Varför tycker du att skolan ska arbeta med olika saker som hör ihop med världen och hållbar utveckling?

- Att eleverna kan tänka mer. Att eleverna kan förändra på olika sätt och de kan påverka samhället för att de är framtiden i landet. (Abdi, Språkintröduktion, 2017)
- Skolor ska jobba eftersom de vill att alla elever förstår hur vårt liv är och hur kan vi påverka i vårt samhället. Det är spännande kunskap som man behöver att ha. Och för att lära sig att bidra till att det blir mer hållbart. Tror jag. (Bahaa, Språkintröduktion, 2017)
- Det viktigt att man börjar tänka på de här perspektiven redan som barn. Det handlar också om att utveckla idéer och tänka nytt. Att man redan i skolan göra ungdomarna medvetna om jordens begränsade resurser och hur globalisering påverkar. (Farhad, Språkintröduktion, 2017)

Kunskaper
Förmågor
Handling

Hur jobbar vi på Globala gymnasiet?

- Alla tillhör ett programarbetslag
- Undervisning i kurser
- Undervisning i tvärvetenskapliga projekt

Arbetet i projekt

Tvärvetenskapliga projekt

Vårt arbetssätt utgår från *stora frågor* som behöver många olika ämnen och perspektiv för att vi ska förstå och kanske komma närmare olika lösningar...

Hur kan vi lösa klimatfrågan?

Hur ser folkhälsan ut i världen?

Hur giftig är din vardag?

Hur mycket energi finns i ditt matavfall?

Varför migrerar människor och vart tar de vägen?

Hur hållbara är dina kläder?

Stora frågor behöver många olika ämnen och perspektiv för att vi ska förstå och kanske komma närmare olika lösningar.

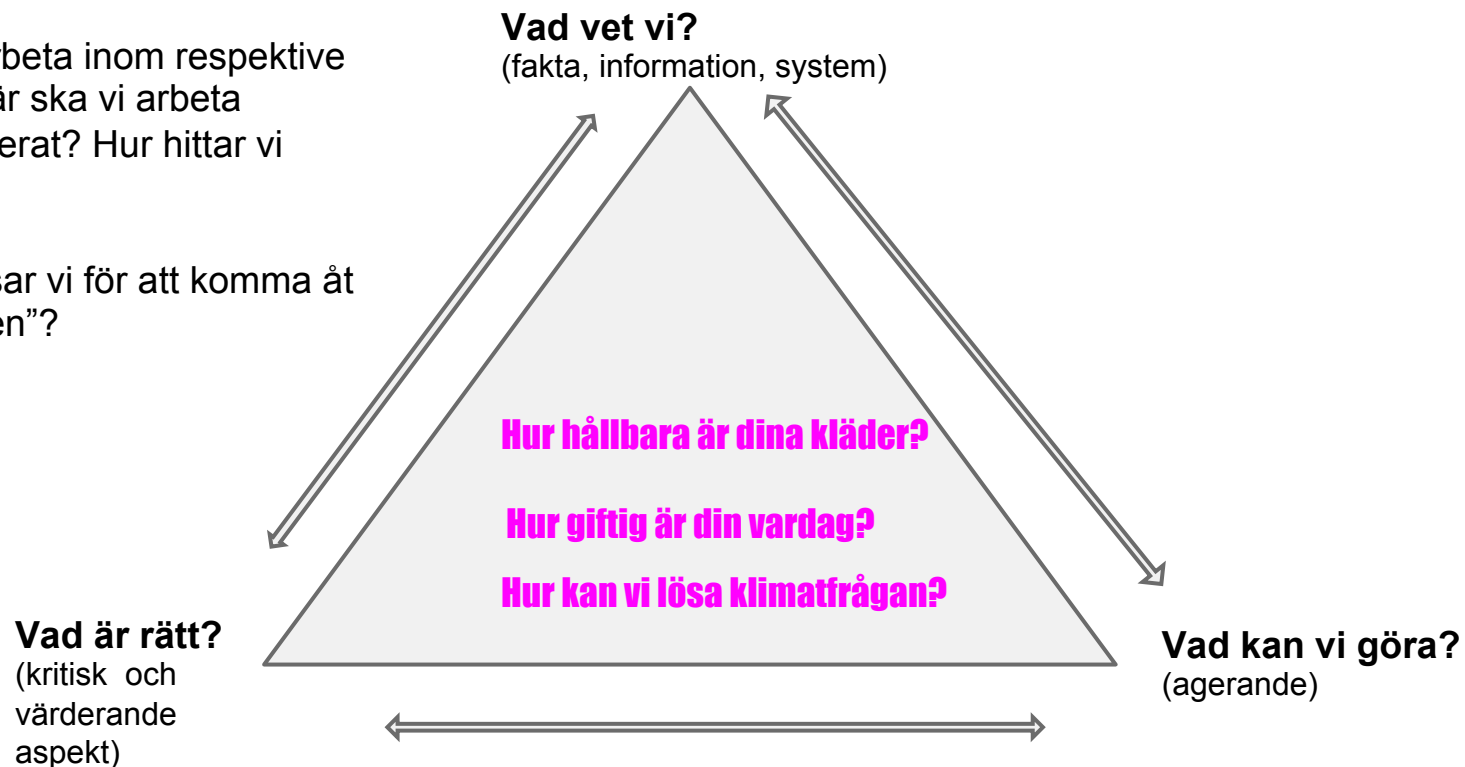
Vi kan arbeta inom respektive ämne och ämnesintegrerat.

Ämne	Centralt innehåll
sva	söka information, muntligt framställning, argumenterande text
sh	ekonomi, mänskliga rättigheter, resursfördelning
geo	resurser, lokaliseringsfaktorer, globalisering, hållbar utveckling
ke	avfall, återvinning, hållbar utveckling
fy	energi, växthuseffekt, transport, hållbar utveckling
bi	ekosystemtjänster, biologisk mångfald, miljögifter, hållbar utveckling
bild	digital kommunikation

Hållbar utveckling - en didaktisk triangel

När ska vi arbeta inom respektive ämne och när ska vi arbeta ämnesintegrerat? Hur hittar vi synergier?

Hur undervisar vi för att komma åt de tre "hörnen"?

Hur går det till konkret?

- Tid för planering av projekt och andra samarbeten
- Planerar “bakifrån” där varje lärare utgår från sin kurs/ämnes styrdokument
- Rörligt schema som ett pedagogiskt verktyg
- Gemensam progression i arbetet med frågor som berör en hållbar framtid
- Dela-kultur och gemensam vision

Ex klimatfrågan: Klimatfrågan behandlas på olika sätt, med olika infallsvinklar, pedagogiska metoder och examinationsuppgifter samt kopplat till olika ämnen över elevens tre år. Eleven möter frågan på ett generellt plan globalt samt får verktyg att ta del av och påverka frågan lokalt.

Glokalt

Livscykelanalys

Ämnen som samarbetar:
Samhällskunskap
Naturkunskap
Biologi
Geografi
Matematik
Svenska

Hela skolan genomför i år 1 Glokalt

Ett projekt där eleverna följer en konsumtionsvara från råvara till avfall och gör en livscykelanalys.

Projektet berör hållbar konsumtion och produktion, lokalt och globalt.

Fokus kopplat till Klimatproblematiken relateras till transporter och produktion av mat och kläder.

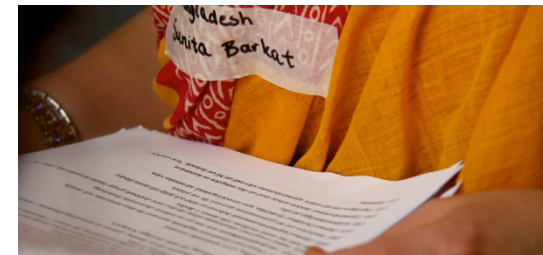

Ämnen som samarbetar:
Samhällskunskap
Fysik
Geografi
Engelska
Svenska
Naturkunskap

Klimatprojektet

Ett ämnesintegrerat
projekt om
männskliga
rättigheter.

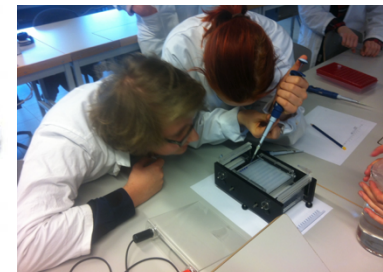
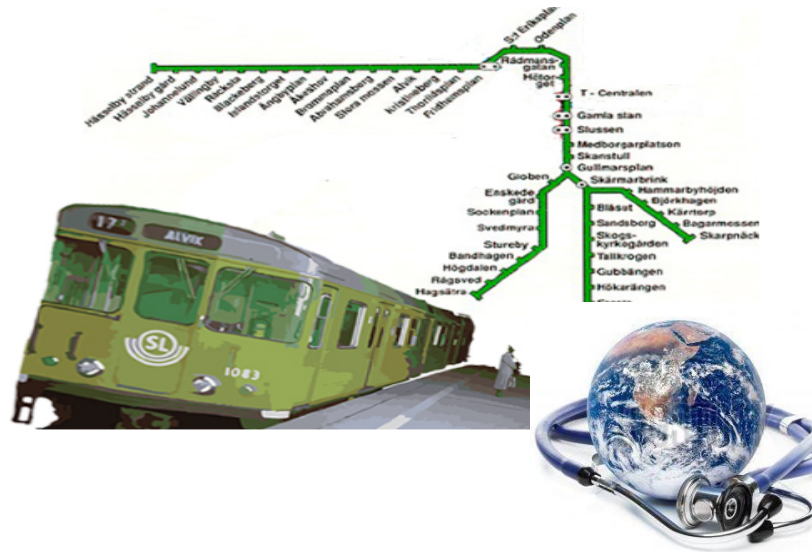
S 40-47

[https://issuu.com/so-
didaktik/docs/
nr_3_aktör_och_struktur
_2017](https://issuu.com/so-didaktik/docs/nr_3_aktör_och_struktur_2017)

Hållbara städer Gröna Linjen Vykort från framtiden Global Health

Undervisning i kurser och projekt

Exempel lärarschema

(Välj typ) (Välj ID) lja Visa

6 (6/2-12/2)

[Skriv ut schemat] [Skriv ut schemat som PNG] [Inställningar utskrift]

Måndag 6/2	Tisdag 7/2	Onsdag 8/2	Torsdag 9/2	Fredag 10/2
08:25 Global mötestid		08:15 Ind val NK2 NAKNAK02-B2 Forum		08:15 Ind val NK2 NAKNAK02-B2 Forum
09:00 Elevmöte NA15B B311b	09:00 Vykort Föreläsning NA15A,NA15B Aula	09:00 VykortHandledning NA15B B311b		09:00 VykortHandledning NA15B B311b
11:15 Gymnasiearbete NA14A,NA14B B311a,B311b	11:30 Vykort NA15B,NA15A Aula	11:00 VykortHandledning NA15A D101	11:15 Vykort NA15A,NA15B Aula	11:15 Vykort Examination NA15A,NA15B B311a,B311b
15:00 Gymnasiearbete NA14A,NA14B B311a,B311b	14:15 Global mötestid	15:00 Vykort Processhandledning NA15B D102	15:00 Spår	15:00 Gymnasiearbete NA14A,NA14B B311a,B311b
			17:00 Läslyftet	

Totalt 56 besökare sedan schemat publicerades 2017-02-15 19:40:33

Totalt 2302554 besökare sedan 2006-04-21 22:51:32

Elevschema

[[Skriv ut schemat](#)] [[Skriv ut schemat som PNG](#)] [[Inställningar utskrift](#)]

Måndag 18/9		Tisdag 19/9		Onsdag 20/9		Torsdag 21/9		Fredag 22/9	
08:00	NA 15A	08:00	NA 15B	08:00	NA 15A	08:00	NA 15A	08:00	NA 15A
08:00	Globaltid	08:00	Globaltid	08:00	Studietid	08:00	Studietid	08:00	Studietid
08:45	08:45	08:45	08:45	08:45	08:45	08:45	08:45	08:45	08:45
09:00	Matematik 4 LSV	09:00	SVENSKA 3 HLA	09:00	Engelska 7 AAR B216	09:00	Detoxa planeten NSM	09:00	Engelska 7 APE D102
09:15	SVENSKA 3 HLA	09:15	Matematik 4 LMA	09:15	Engelska 7 AAR B216	09:15	SVENSKA 3 HLA	09:15	Engelska 7 AAR B216
10:00	Matematik 4 LSV	10:00	SVENSKA 3 HLA	10:00	Engelska 7 AAR B216	10:00	Detoxa planeten NSM	10:00	Engelska 7 AAR B216
10:15	SVENSKA 3 HLA	10:15	Matematik 4 LMA	10:15	Engelska 7 AAR B216	10:15	SVENSKA 3 HLA	10:15	Engelska 7 AAR B216
11:00	Matematik 4 LSV	11:00	SVENSKA 3 HLA	11:00	Engelska 7 AAR B216	11:00	Detoxa planeten NSM	11:00	Engelska 7 AAR B216
11:15	SVENSKA 3 HLA	11:15	Matematik 4 LMA	11:15	Engelska 7 AAR B216	11:15	SVENSKA 3 HLA	11:15	Engelska 7 AAR B216
12:00	Lunch	12:00	Grupp Lila	12:00	Lunch	12:00	Lunch	12:00	Lunch
12:15	SVENSKA 3 HLA	12:15	Matematik 4 LMA	12:15	Engelska 7 AAR B216	12:15	SVENSKA 3 HLA	12:15	Engelska 7 AAR B216
13:00	Detoxa planeten MMI,AAL,NSM,KBR,HLA Aula	13:00	Detoxa planeten Svenska HLA	13:00	Engelska 7 IGU D202	13:00	Detoxa planeten Kemi MMI	13:00	Detoxa planeten PHU NSM
13:15	Detoxa planeten MMI,AAL,NSM,KBR,HLA Aula	13:15	Detoxa planeten Svenska HLA	13:15	Engelska 7 IGU D202	13:15	Detoxa planeten Kemi MMI	13:15	Detoxa planeten PHU NSM
14:00	Detoxa planeten MMI,AAL,NSM,KBR,HLA Aula	14:00	Detoxa planeten Svenska HLA	14:00	Engelska 7 IGU D202	14:00	Detoxa planeten Kemi MMI	14:00	Detoxa planeten PHU NSM
14:15	Detoxa planeten MMI,AAL,NSM,KBR,HLA Aula	14:15	Detoxa planeten Svenska HLA	14:15	Engelska 7 IGU D202	14:15	Detoxa planeten Kemi MMI	14:15	Detoxa planeten PHU NSM
15:00	Studietid	15:00	Studietid	15:00	Studietid	15:00	Studietid	15:00	Studietid
15:15	Studietid	15:15	Studietid	15:15	Studietid	15:15	Studietid	15:15	Studietid
16:00	Studietid	16:00	Studietid	16:00	Studietid	16:00	Studietid	16:00	Studietid
16:15	Studietid	16:15	Studietid	16:15	Studietid	16:15	Studietid	16:15	Studietid
17:00	Studietid	17:00	Studietid	17:00	Studietid	17:00	Studietid	17:00	Studietid

Lärande för hållbar utveckling

Eleverna ska lära sig om:

- Klimatförändringar
- Konsumtion/produktion
- Förbrukning och resurser
- Hållbara städer
- Intressekonflikter
- Demokrati
- Hälsa
- Jämställdhet
- Fattigdom

Eleverna ska utveckla:

- Kritiskt tänkande
- System/sambandsförståelse
- Förmåga till samarbete
- Kommunikation
- Problemlösning
- Kreativitet
- Färdigheter för att agera

Kunskap

**Färdigheter/
förmågor**

**KOMPETENSER FÖR
HÅLLBAR UTVECKLING**

Värderingar

Elevinflytande och
delaktighet

HANDLINGSKOMPETENS

Eleverna ska få hjälp med att utveckla värderingar och engagemang:

- Tro på möjligheter och förmåga att påverka sin omvärld.
- Hopp och visioner för framtiden.
- Motivation till att agera i frågor om hållbar utveckling